

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1^a lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1^a lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.
Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.
a treia-oră 5 cr.; și timbra de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poște și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază.
Numeri singuratici à 5 cr. se vînd la „Tipografia”, soc pe acțiuni

Cultura (?) — maghiară!

În cei doi articoli precedenți ne-am ocupat numai cu aparatul exterior, cu mise en scène, precum și uvertura piesei criminalo-dramatico-umoristice, jucată la adunătura duhurilor rele — *Hecensabbath* — a elitei millenare din societatea „națiunii singure alcătuitoare de stat”, spre a chibzui despre mijloacele cele mai potrivite întru realizarea cât mai grabnică a dulcelui vis. Grabnică de aceea, fiindcă simte instincțiv elita, că cu toată jidovirea ei deplină, roata istorică a sorții are să se întorcă altfel în curând, și aude deja șuieratul din depărtare al apei evenimentelor care vor schimba oare-cum mersul roatei.

După uvertură, ca în ori-ce piesă teatrală musicală, urmă fondul compoziției, poreclită „cultura maghiară”, fond alcătuit din trei simfonii cacofonice — „Căntecul celor trei oratori festivi”. Trebuie deci să ne oprim o jacă de vreme la prestațiile acestor trei muzicanti principali ai reprezentației — și duhurilor rele maghiarilor, care preț de popoarele nemaghiare, reprezentație dată sub conducerea și binevoitorul patronagiu al stărilor.

Primul orator festivi, Berzeviczy, secretar de instrucție publică, ear culte și president al camerei magistrilor vice, vorbind spre trecutul „ideei”, vorbind în mod eufemistic, la înțelesul „ajută”, nu deservirși, pe teren cultural, ducerea acestei țări,

în această țară, în împrejurările geografice dela noi, numai un stat puternic național-maghiar poate să îndeplinească chemarea, pe care o așteaptă dela el trecutul de o mie de ani și civilizațiunea (!!) omenimii.

Aci, scopul urmărit de „cultura maghiară” este deci definit și precizat în mod nu se poate mai lămurit, de un personaj cât se poate de oficios. Ba nici cu atâta nu se îndestulește; o în beția lui șovinistă, își permite îndrăznețul om de pe fotoliul vicepresidențial a proferă următoarele blasfemii, ce se mărginesc cu nebunia:

„A da acestui stat național puterea lăuntrică printr-o cultură națională unitară, este o menire tot atât de neînlăturat și istoricește importantă, precum era la timpul seu prima organizație a țării la Pusztaszer, precum era introducerea creștinismului și a civilizației

apăsene, precum era ridicarea din nou a țării după pustirile Tatarilor, apărarea independenței și integrității țării față cu semiluna cea năvalitoare...”

Dacă le-ar spune Jidănașii dela vre-o foaie oare-care maghiară, treacă-meargă, știm că sînt plățiți după numărul literelor înșirate pe hârtie, dar din gura unui fost secretar de stat și de față vicepresident al camerei, ele sînt o ofensă gravă a tuturor creștinilor nemaghiari din această țară, ofensa tuturor bisericilor creștine peste tot, în toată lumea, ele sînt o provocatoare agitare, ațitare a popoarelor nemaghiare, și deci Berzeviczy ar trebui să fie urmărit de procuror.

Și cinicul acesta de vicepresident are obrazul de a spune peste două minute, că

„nu voim noi să-i răpim nimănui drepturile, nici să-l desbrăcăm de caracterul național, nici să-l stănginim în dezvoltarea individualității lui”.

Se poate oare mai mare perfidie, mai nerușinată cutezanță pentru a-ți bate joc de ori-ce simț de cinste și dreptate? Dar el merge și mai departe cu halucinațiunile-i impertinente, insultând cu d'alde:

„Având în vedere rolul de alcătuitor și susținător de stat al neamului maghiar; —

vorbește de „neamul maghiar amenințat”, de „superioritatea” lui asupra „intelectului celorlalte popoare străine” din țară, pentru a-și sfîrși orgia cuvintelor cu această ridicolă florică: „Toți fiii acestei patrii au devenit, sub conducerea noastră (adeică a culturii maghiare condensate în renegatism. R. „Trib.”) apostoli ai libertății”.

De această florică millenară culturaletistă vor ride mai mult decât ori-cine, înșși negații neamurilor nemaghiare, căzăturile ca Goldstein Számi al nostru, poreclit și Goldiș János. Ear dacă Berzeviczy are în vedere spre pildă pe Kossuth, apoi și în cazul acesta renumele lui de apostol al libertății e deja azi desușit, afară doar în capetele inferbătate ale „elitei” nației; ear în viitor, atât simțul poporului maghiar cât și istoria îi va reduce gloria lui apostolică la adevărata valoare, care însă va fi foarte micșorată.

În sens național însă, în ochii nemaghiarilor, Kossuth din contră va rămâne un tiran desfrînat ca ori-care alt „caporal de panduri”, a cărui cea mai frumoasă expresie e spre pildă ministrul-president millenar al nației. Deci nu apostoli, ci tirani devin cei eșiți din

sîmul națiunilor și se pun sub „conducerea” voastră. Înțelegi bine, Berzeviczy?

Amintim încă din vorbirea lui festivă că a cerut „colaborarea statului” și nu s'a sfîit a zice, că „putem fi siguri de aprobarea grațioasă a Regelui”, adeică întru realizarea scopurilor urmărite de „cultura maghiară”.

Și cu toate aceste nesfîrșite ofense la adresa naționalităților nemaghiare, cu toate tendințele acestea criminale, în ciuda tuturor prostiilor cutezate, oratorului festiv al trecutului ideii, spune la un loc:

„cu ajutorul celor mai bune puteri ale societății noastre, să răspândim în patria noastră simțul patriotic al atipirii către stat și națiune”.

Nu-i așa, că dl vicepresident al camerei maghiare trebuie să fie om tare cu minte și psihologic istorico-patriotic de prima ordine? *Dignus es, Albertus Berzeviczy-us* a figura între cele mai mari capacități millenare! Lasă-te ca să te umplă cu paie pentru muzeul național al rarităților! Altă-dată îți vom răspunde mai pe larg.

A doua simfonie a fost cântată de către *Cassandra*, nu-i vorbă cam ridicolă prin „aspirațiunile” ei „naționale”, a neamului, Apponyi. De oare-ce însă vorbirea lui prezentă e așa de ciudată amestecătură de note și arie — idei bune și frumos sunătoare cu altele de totului tot cacofonice, nu-i-le vom analiza cu acest privilegiu, ci separat, cu altă ocazie, comparându-le cu piesele muzicii sale politice prestate în alte-dăți. Ne mărginim numai a constata, că în vorbirea lui festivă despre prezentul „ideii”, n'a înșirat halucinații, ca toți ceilalți oratori festivi, de rangul întâiu, al doilea, etc.

Despre viitorul ideii a vorbit al treilea orator festiv, Ugron. Omul acesta destul de talentat, devine de un timp încoace o enigmă înaintea lumii politice, pare-că a pierdut busola, sare ca acul de pe manometer, după cum vine curentul electric; și se pare-că nu știe ce vrea. Frasa citată în raportul nostru: „Numai aceleași însușiri naționale sînt în stare, a lega milioane de indivizi într-o națiune...”

e o axiomă, nu nouă, dar atât de neresturnabilă, indiscutabilă, încât a devenit clișeu, și totuși Ugron și el devine șovinist orb, încoronându-și orația festivă cu următoarea piramidă, nepomenită prostie:

„Trebuie să creăm o astfel de cultură, care va face atenți pe vecinii nostri asupra

lucrului, că ei dacă voesc să existe, trebuie să se sorbă din cultura noastră originală. Dacă aceasta ne succede, atunci cultura maghiară are un viitor în istoria lumii (*világtörténelmi jövő*)”.

Beata simplicitas!

Biată „cultură” maghiară!

Sibiu, 17 Septembrie n.

La temniță! Din *Alba-Lulia* ni scriu următoarele:

Onorabilă Redacțiune!

Nefrântul bărbat național, dl proprietar și avocat *Rubin Patîța*, Dumineca trecută, în 13 c. d. a. la 4 ore, a intrat în temnița din fortăreață spre a-și face oșanda de 8 zile, la care a fost condamnat de puterea supremă pentru păcatul, că a avut curajul și bărbăția a publica și subscrie „Manifestul” cunoscut cu cei șase tovarăși ai sei de luptă pentru apărarea drepturilor încălcate ale națiunii române.

Eată pentru un „Manifest-fleac”, cum li zice părintele *Lucaci* dela *Șișești*, bărbății, cari au avut curajul să-l subscrie, trebuie rînd pe rînd să intre în temniță.

Libertatea ungurească. *Vaterland* din Viena publică în numărul 252 un articol despre „Libertatea cuvîntului și a întrunirii în Ungaria”. Autorul ilustrează cu casuri concrete din viața partidului popular cum se practicează libertatea în Ungaria.

El începe astfel: „Maghiarul are un proverb ironic: „Spune adevărul, și-ți vor sparge capul”. Concludînd după acest proverb, viața politică a Ungariei în acești 30 ani din urmă de abia va fi fost aproape de adevăr, pentru-că în cei din urmă ani nu și-s'a întemplat politicianilor maghiari, ca să le fi spart capul... Numai de când cu partidul popular.. începe proverbul acesta a fi un memento politic”.

Noi trebuie să contestăm aserțiunea de mai sus, și n'aveam decât să ne provocăm la experiența noastră, nu de 30 ani, ci de secol. — Dar să vedem ce mai zice autorul articolului:

„Ei — adică „liberalii” nostri, zice autorul — iubesc libertatea cuvîntului și a întrunirii, numai întrucît ea le permite a susține și promova și cele mai neloiale nelitiri și tendințe. Dar o partidă loială, o partidă care într'adevăr vrea binele poporului, ear nu să-l exploateze și să-l poarte de nas, trebuie ca prin tăcere comună și la cele mai infame apucături *betyár-esté* să fie îngropată cu tăcerea și făcută imposibilă.”

Pentru a ilustra adevărul autorul trece „în revistă apucăturile *betyár-esté*

administrative și jidovești” și apoi la sfîrșit exclamă:

„Astfel stă astăzi în Ungaria libertatea cuvîntului și a întrunirii, astfel stă „impărțială” administrațiunea, astfel stăm cu drepturile creștinilor în țeara recepțiunii Ovrelor. Baronul *Sennyey* a vorbit odată despre „administrațiune asiatică”. Dacă ar relivia astăzi ar trebui să vorbească despre o *gospodărie jidano betyárească*”.

Așa scrie un aderent al partidului popular, care e probabil un Maghiar. Ce să mai zicem noi, cari sîntem tractați și mai-și mai?

Árpád la Brașov. *Kronst. Zeit.* (nr. 213) scrie un straniu articolăscă contra ridicării monumentului lui Árpád pe frumoasa „Tâmpa” din Brașov. „Ridicarea acestui monument al lui Árpád — scrie „Kronst. Zeit.” — e un nou sens, o minciună istorică, o intenționată vătămăre a elementului german domnitor în țeara Bărsei”. La sfîrșit organul verzilor declară, că acestia nu vor contribui la sărbătorirea „orgiilor șovinismului maghiar”.

40 de deputați Jidovi! *Ellenzék* solicit azi-dimineață, are următoarea informație telegrafică dela corespondentul seu din *Budapesta* *Bartha Miklós*:

„Printre deputați este secret public, și chiar înșși deputații guvernamentali vorbesc scandalisându-se, că până acum s'au „recomandat” la *Bánffy* peste 80 de oameni politici israeliți (ce eufemism! R. „Tr.”) drept candidați la deputație, dintre cari *Bánffy* a și primit 40, făcînd pe toți să iscălească reversuri, că vor vota pentru cota de 35%. A chiar și trimis pe unul (*Berthold Weiss* R. „Trib.”) la *Erdővidék*”.

Noroc la țîrg!

Chestiunea română — în Roma.

Conferența domnului Roberto Fava.

— Raport special al „Tribunei”. —

Roma, 2 Septembrie n.

(Urmare.)

Din excesul acesta de rîu va eși leacul. Toate aceste naționalități, care isolate erau prea slabe a lupta în contra sistemului de opresiune căruiă sînt supuse, s'au unit într'un program comun de acțiune printr'un formal și solemn pact de alianță, încheiat într'un congres, la care deosebitile naționalități erau reprezentate prin capii lor.

Și acum i-am alungat și din inimă chipul... lacrimile mi-au spălat inima de suvenirile trecutului...

Azi ochii sîci îmi sînt de lacrimi și inima goală și pustie. Îmi pare totul o poveste vagă și fără de înțeles pe care n'aj și trăit-o eu, m'a cuprins o apatie, numai inima mi-o apasă ceva ca o peatră grea și prin mînte par-că-mi vîjje acordurile unui cântec neburd despre o iubire înșelată și-o viață perdată...

Privesc în gol și nu știu la ce, doresc și nu știu ce doresc... sînt numai o sete de liniște și o ură față de toată lumea...

„S'a dus amorul, un amic
Supus amendorării
Și cânturile mele zic
Adio tuturor!”

(Eminescu).

„Nu știu de m'ai înțeles, prietene?! Când însă inima e pustie și prin mînte gânduri nebune să alungă unul pe altul, ca-și-cînd aș fi în o continuă aiurare — mă miră că am scris și așa...”

Și acum una te rog... Dacă-i întâlni-o pe ea să-i spui:

„Că-s sănătos și aș vrea
S'o află măritată...”

Dar nu, nu-i spune nimic... Polul-Nord nu-l poate desgheta focul Aetnei... și chiar dacă l-ar pute desgheta, ce folos?!

Să-i spui numai să se ferească de a-mi mai apăre în cale, că liniștea câștigată abia cu atâtea lacrimi și nu mi-o tulbure de nou și din apatia mea de mort să nu mă mai

FOIȚA „TRIBUNEI”.

O serisoare.

Iubite Alda.

Stau cu peana în mîna pe gânduri, să-ți scriu ceva, iubitel meu prieten, ori să nu-ți scriu?! La ce să-ți scriu, la ce să-ți destăinuesc Amara durere ce mă mistue, să te fac poate să suferi și tu, compătîmîndu-mă?

Și totuși trebuie să-ți scriu!

Durerea prea mă apasă și inima se sfînge sub povara ei, n'o mai pot suporta singur, trebuie să o împărtășesc cu o inimă sinceră de prieten...

Știu că nu voiu pute cuprinde în cuvinte răci durerile mele, și nu le voiu pute da adevărul și fidelul lustru, căci durerile mari numai simți, dar exprima și descrie nu se pot... Îți voiu face însă debila copie a lor... Numai de m'ai înțeleg!

Știi tu prietene, ce-i a morului? Visata-i tu în nopțile senine de Mai un ideal al frumosului pe care să-l fi urmărit în viață, ca aflându-l să-ți căzi la picioare, să-ți jertfești și inima și viața și să-l iubești până la nebunie. În giurul acestui ideal să zidești apoi și să plănuești un întreg viitor de fericire... și într-o zi când toate îți păreau mai aproape și mai sigure ca-ori-cînd, acel ideal înțet să surpe cu mîna lui toate planurile tale, și să-ți înfugă astfel pumnalul în inimă...

Nu, știu sigur că așa ceva nu și-s'a întemplat! Inima ta sîmînă și curată e de gânduri, o astfel de rană ar fi lăsat însă în ea urme adânci, și ar fi plecat-o spre mormînt... cum o să-mi plece inima mea...

Ai cunoscut-o și o cunoști și acum pe... Ea... Mică la stat cu păr castaniu și albă, puțin palidă la față, tu știi că nu-i o frumusețe extraordinară. Are însă ceva în privirea ochilor ei cărli, o vraje de o neînțeleasă blăndețe îngerească...

Și am iubit-o cum poate numai o inimă iubi! Vieța mea, fericirea mea a fost o a și în giurul ei am gramădit atâtea planuri și visuri de un traiu sîenin și o viață fericită, ca în basme...

Și m'a iubit și ea... știu că m'a iubit... De câte-ori tînuindu-o în brațe am sărutat-o, și îmbătat de dulcele farmec al fericirii plîngeam și eu și ea... Ea svênta cu pîrul ei moale lacrimile mele, eu cu sărutările înșetelor mele buze svêntam lacrimile ei.

„Mă vei uita și înșela tu vre o dată?” — o întrebam eu în atari momente.

„Nici-odată... nici-odată” — îmi răspundea ea, alipindu-se mai strîns de mine și jurîndu-se printre lacrimi...

Atunci... atunci... eram fericit, credeam sincerității și nu știam că inima femeii schimbătoare e, și sentimentele sale fățărige sînt.

Prea m'a înlăntuit dragostea de o singură ființă, prea i-am divinisat ființa în visurile mele poetice, prea adînc săpatu-i-am chipul în inimă și mi-am legat viața și existența de ea, făcută acum, când răceala și in-

diferența ei deșteptându-mă din ideile visuri la josenicul real, vîzînd, că trebuie să-i alung chipul din inimă, simt cum mi-se rupe sufletul și cu chipul ei deodată cum mi-se sfîrșește și fericirea și viața pe vecie...

Adio fericire... adio...

Cum să-ți spun tristul adevăr, ca să mă înțelegi?!

Am iubit-o cu focul unei dragoste nebune... și ea încă m'a iubit.

A urmat apoi o despărire lungă... lungă între noi — și când m'am reînturnat cu inima dornică la ea, nesîmțitoare și rece m'a privit...

Abia acum am putut pîtrunde adevărul, că inima acelei femei care odată sărutându-mă îmi jura dragoste, nu a fost decât o inimă calpă, pentru a se arăta odată în toată golătatea ei...

Ce am simțit atunci... nu-ți voiu pute scrie nici-cînd... Viitorul meu, fericirea mea, legate de sineră mea dragoste s'au prăvălit deodată cu viața mea în abisul peririi...

Am plîns mult... mult, până din ochi mi-au săcat a lacrimilor isvoare, până suspinele năbușite muritu-mi-au pe buze... Și acum cu ochii sîci privesc în gol, nu mai pot plînge, nu mai pot suspiina, numai pe inimă simt ceva, ca o peatră grea și prin mînte îmi vîjjele un cântec vag despre o iubire înșelată și o viață perdată...

Am adunat toate nimicurile dulci ce le am avut dela ea, cari pentru mine erau o comoră scumpă, le-am făcut vrav și le-am

Acest fapt, precum ori-și-cine își poate închipui e de o importanță și gravitate neprețuită și constituie pericolul cel mai grav, care poate amenința prepotența maghiară. Maghiarii vîd abisul la marginea căruia au ajuns, dar nu vor să revină. Faimosul cuvînt al lui Kossuth: „Ungaria sau va fi toată maghiară sau va pieri” a devenit de-voia lor, sinteza tuturor aspirațiilor lor și unicul motiv al politicii lor omoritoare de libertate. Mai tîrziu vor pieri până la cel din urmă al rasei lor, decât să renunțe la sîl-bateca utopie.

Unicul expedient, la care Maghiarii au crezut că trebuie să recurgă pentru a-și câștiga înaintea Europei prestigiu perdut este năroada înscenare a sîrbărilor millenare. Și aici mîe voui explica, pentru-că nu voui ca să fie rîu înțeles.

Eu nu deneg Maghiarilor dreptul de-ași sîrba milleniul venirii lor în Europa, aceasta ar fi ridicol și absurd. Dar' a nu nega Maghiarilor acest drept, nu înseamnă a admite de bună însemnătate ce au voit să o dea sîrbării unei atare aniversări.

Sîrbările millenare după caracterul ce au voit să li-se dea ar fi consfințirea într'un mod oare-care a sistemului actual, ar fi recunoașterea din partea lumii civilizate a maghiarizării, ar fi triumful unei hegemonii, mai bine zis a unei dominațiuni, care n'are nici o rațiune de a fi, care e contrară principiului de libertate și spiritului timpurilor noastre. Aceste sîrbări au arătat însă pe ce baze slabe se întemeiază sistemul din Ungaria.

Precum era ușor de prevăzut, cu însemnătatea ce voui să li-se dea, au provocat opoziție din toate părțile. Nu vorbim despre protestele diferitelor popoare din Ungaria. În România, în Sîrbia, în Croația au fost demonstrațiuni foarte puternice. La Paris și la Viena s'au ținut meetinguri de protestare, care au reușit impunătoare și aceste proteste s'au făcut în numele principiilor de justiție și libertate, care după revoluțiunea franceză ar trebui să fie unicele principii domitoare în Europa. Dacă Maghiarii vor, ca prin expoziția lor să arete Europei mărirea progresului lor economic, îndată ce lalele popoare se ridică și zic: „Poate că voui acoperiți speșele festivităților, nu noi le plătim cu averea și sângele nostru. Sînt dările plătite de noi Români, Sîrbi, Slovaci, Germani, sînt diversele milioane de contribuție ce vi-o plătește Croația, acestea susțin speșele festivităților voastre millenare”.

Franz von Löcher în opera sa; „Die Magyarren und anderen Ungaren” scrie: „Multe fapte nobile și mari trebuie să producă Maghiarii, pentru-că în cazul contrar istoria neamului omenesc va trebui să însemne cu semne de doliu anul în care ei au ajuns în Europa”.

Ei bine, domnilor, a fi pus pedeci de tot felul dezvoltării diferitelor popoare din Ungaria, a fi făcut din Ungaria o Bastilie a naționalităților, un adevărat cuib de disordine, de destrucțiune și de general pericol, nu cred, că se fie tîl, pe baza căra Maghiarii se poate pretinde, ca lumea civilizată, să sîrbeze venirea lor din Asia, ca un eveniment im-bucurător.

Pentru popoarele latine, în mod special, Maghiarii sînt un element fatal. Ei sînt cei mai obstinați susținători ai politicii germane inaugurată de Bismarck după Ledau și con-

scoată... Luina bolnavă încă ar trăsari din nou vîzîndu-o...

Mă lase-n pace, mă voi stînge în singurătatea mea, căci — După suferinți crude simțirea amorțește, Lanțul ce-n vezi ne-apasă uitam că e de greu, Rîul să face lire, durerea amuțește, Traiesc în auzințe ca-n elementul meu! (Alexandri).

Spune-ți, că mă voui feri s'o mai înfăl-nesc, căci cărările noastre sînt opuse.

„De-acuma nu te oiu mai vedea Rîmîi, rîmîi cu bine, Mă voui feri în calea mea De tine”.

(Eminescu).

Da, mă voui feri de ea în viață, și când obosit de suferințe mă voui stînge, aducîndu-și aminte de trecut, să nu vină la mor-mînt să-mi plîngă, aș tresări în sicriu și n'aș avea huiște nici mort, mi-ar tulbura-o lacrimile false isvorite din durere și inimă falsă.

Și acum, iubite prietene, adio! Martor al fericirii mele ai fost — tu vei pricepe durerea inimii mele, ce „ți-am descris-o...”

Mă simt mai ușorat în împărțit cu tine amara povară...

Vei cerea să mă mîngîi... știu... Tu ai inimă bună și durerea mea e și a ta, — dar' nu știu că pentru durerea mea limba ome-nească cuvinte de mîngîiere nu are...

Adio... și când lumea întregă mă uită — nu mă uită, prietene, harem tu...! Elso.

tinuată apoi prin tripla alianță. Și e natural, pentru-că aci stă rațiunea existenței lor.

Un eminent politician francez, dl Flourens vorbind cîva timp înainte în meetingul ținut la Paris contra milleniului a povestit un fapt de o mare gravitate, care confirmă aserțiunea mea. E cunoscut, că în anul 1870 monarhia austro-ungară s'a fost obligat a apăra Franța în războiul cu Prusia. Când apoi Napoleon a fost bătut Austria se retrase.

Maghiarii au priceput, că dacă Austria ar fi mers în ajutorul Franciei contra Germanilor, și dacă grație acestei interveniri, războiul dela 1870 ar fi reușit altcum, atunci sistemul intern al monarhiei austro-ungare n'ar fi căpăt și el o lovitură, și atunci hegemonia lor (a Maghiarilor), și-ar fi ajuns sfîrșitul. Tari fiind în pozițiunea ce li-s'a creat prin dualism, ei au împedecat, ca Austria să meargă în ajutor lui Napoleon. Între ei și Bismarck era un pact rigid și peînfrînt. Bismarck a pus toată influența sa, ca să nu zic omnipotența sa, pentru a întări hegemonia maghiară. Maghiarii au devenit sufletul politicii bismarckiane.

Dar' imi va zice cineva: „Cu toate acestea e totuși adevărat, că Maghiarii au apărut cauza independenței Italiei.”

Foarte adevărat. Și aceasta se explică: Pentru-că de o parte ei trebuiau să recurgă la ori-ce mijloc pentru a slăbi Austria, de altă parte ei au aflat de bine și de folositor a urma și în acest caz principiul pretutidenea cunoscut în politică: „Do ut des”. Atăta e adevărat, că atunci când vestitul ban Jellacsics s'a pornit cu Croații săi, și Ludovic Kossuth a înțeles, că nu poate avè dela Italia ajutorul așteptat, el nu hesită nici un moment a declara solemn, că Ungaria își separeasă cauza sa de cea a revoluțiunii italiene, cauza maghiară de cea a popoarelor.

Cesare Cantu în „Cronistoria dell'independenza italiana” la pag. 978 a volumului II. scrie, că: „dieta ungară promitea Austriei prin rostul lui Kossuth până la 200 mii de oameni, dacă va fi de lipsă, pentru isgonirea Lombardilor...” (Va urma.)

Foarte adevărat. Și aceasta se explică: Pentru-că de o parte ei trebuiau să recurgă la ori-ce mijloc pentru a slăbi Austria, de altă parte ei au aflat de bine și de folositor a urma și în acest caz principiul pretutidenea cunoscut în politică: „Do ut des”. Atăta e adevărat, că atunci când vestitul ban Jellacsics s'a pornit cu Croații săi, și Ludovic Kossuth a înțeles, că nu poate avè dela Italia ajutorul așteptat, el nu hesită nici un moment a declara solemn, că Ungaria își separeasă cauza sa de cea a revoluțiunii italiene, cauza maghiară de cea a popoarelor.

Cesare Cantu în „Cronistoria dell'independenza italiana” la pag. 978 a volumului II. scrie, că: „dieta ungară promitea Austriei prin rostul lui Kossuth până la 200 mii de oameni, dacă va fi de lipsă, pentru isgonirea Lombardilor...” (Va urma.)

Foarte adevărat. Și aceasta se explică: Pentru-că de o parte ei trebuiau să recurgă la ori-ce mijloc pentru a slăbi Austria, de altă parte ei au aflat de bine și de folositor a urma și în acest caz principiul pretutidenea cunoscut în politică: „Do ut des”. Atăta e adevărat, că atunci când vestitul ban Jellacsics s'a pornit cu Croații săi, și Ludovic Kossuth a înțeles, că nu poate avè dela Italia ajutorul așteptat, el nu hesită nici un moment a declara solemn, că Ungaria își separeasă cauza sa de cea a revoluțiunii italiene, cauza maghiară de cea a popoarelor.

Cesare Cantu în „Cronistoria dell'independenza italiana” la pag. 978 a volumului II. scrie, că: „dieta ungară promitea Austriei prin rostul lui Kossuth până la 200 mii de oameni, dacă va fi de lipsă, pentru isgonirea Lombardilor...” (Va urma.)

Foarte adevărat. Și aceasta se explică: Pentru-că de o parte ei trebuiau să recurgă la ori-ce mijloc pentru a slăbi Austria, de altă parte ei au aflat de bine și de folositor a urma și în acest caz principiul pretutidenea cunoscut în politică: „Do ut des”. Atăta e adevărat, că atunci când vestitul ban Jellacsics s'a pornit cu Croații săi, și Ludovic Kossuth a înțeles, că nu poate avè dela Italia ajutorul așteptat, el nu hesită nici un moment a declara solemn, că Ungaria își separeasă cauza sa de cea a revoluțiunii italiene, cauza maghiară de cea a popoarelor.

Cesare Cantu în „Cronistoria dell'independenza italiana” la pag. 978 a volumului II. scrie, că: „dieta ungară promitea Austriei prin rostul lui Kossuth până la 200 mii de oameni, dacă va fi de lipsă, pentru isgonirea Lombardilor...” (Va urma.)

Foarte adevărat. Și aceasta se explică: Pentru-că de o parte ei trebuiau să recurgă la ori-ce mijloc pentru a slăbi Austria, de altă parte ei au aflat de bine și de folositor a urma și în acest caz principiul pretutidenea cunoscut în politică: „Do ut des”. Atăta e adevărat, că atunci când vestitul ban Jellacsics s'a pornit cu Croații săi, și Ludovic Kossuth a înțeles, că nu poate avè dela Italia ajutorul așteptat, el nu hesită nici un moment a declara solemn, că Ungaria își separeasă cauza sa de cea a revoluțiunii italiene, cauza maghiară de cea a popoarelor.

Cesare Cantu în „Cronistoria dell'independenza italiana” la pag. 978 a volumului II. scrie, că: „dieta ungară promitea Austriei prin rostul lui Kossuth până la 200 mii de oameni, dacă va fi de lipsă, pentru isgonirea Lombardilor...” (Va urma.)

Foarte adevărat. Și aceasta se explică: Pentru-că de o parte ei trebuiau să recurgă la ori-ce mijloc pentru a slăbi Austria, de altă parte ei au aflat de bine și de folositor a urma și în acest caz principiul pretutidenea cunoscut în politică: „Do ut des”. Atăta e adevărat, că atunci când vestitul ban Jellacsics s'a pornit cu Croații săi, și Ludovic Kossuth a înțeles, că nu poate avè dela Italia ajutorul așteptat, el nu hesită nici un moment a declara solemn, că Ungaria își separeasă cauza sa de cea a revoluțiunii italiene, cauza maghiară de cea a popoarelor.

Cesare Cantu în „Cronistoria dell'independenza italiana” la pag. 978 a volumului II. scrie, că: „dieta ungară promitea Austriei prin rostul lui Kossuth până la 200 mii de oameni, dacă va fi de lipsă, pentru isgonirea Lombardilor...” (Va urma.)

Foarte adevărat. Și aceasta se explică: Pentru-că de o parte ei trebuiau să recurgă la ori-ce mijloc pentru a slăbi Austria, de altă parte ei au aflat de bine și de folositor a urma și în acest caz principiul pretutidenea cunoscut în politică: „Do ut des”. Atăta e adevărat, că atunci când vestitul ban Jellacsics s'a pornit cu Croații săi, și Ludovic Kossuth a înțeles, că nu poate avè dela Italia ajutorul așteptat, el nu hesită nici un moment a declara solemn, că Ungaria își separeasă cauza sa de cea a revoluțiunii italiene, cauza maghiară de cea a popoarelor.

Cesare Cantu în „Cronistoria dell'independenza italiana” la pag. 978 a volumului II. scrie, că: „dieta ungară promitea Austriei prin rostul lui Kossuth până la 200 mii de oameni, dacă va fi de lipsă, pentru isgonirea Lombardilor...” (Va urma.)

Foarte adevărat. Și aceasta se explică: Pentru-că de o parte ei trebuiau să recurgă la ori-ce mijloc pentru a slăbi Austria, de altă parte ei au aflat de bine și de folositor a urma și în acest caz principiul pretutidenea cunoscut în politică: „Do ut des”. Atăta e adevărat, că atunci când vestitul ban Jellacsics s'a pornit cu Croații săi, și Ludovic Kossuth a înțeles, că nu poate avè dela Italia ajutorul așteptat, el nu hesită nici un moment a declara solemn, că Ungaria își separeasă cauza sa de cea a revoluțiunii italiene, cauza maghiară de cea a popoarelor.

Cesare Cantu în „Cronistoria dell'independenza italiana” la pag. 978 a volumului II. scrie, că: „dieta ungară promitea Austriei prin rostul lui Kossuth până la 200 mii de oameni, dacă va fi de lipsă, pentru isgonirea Lombardilor...” (Va urma.)

Foarte adevărat. Și aceasta se explică: Pentru-că de o parte ei trebuiau să recurgă la ori-ce mijloc pentru a slăbi Austria, de altă parte ei au aflat de bine și de folositor a urma și în acest caz principiul pretutidenea cunoscut în politică: „Do ut des”. Atăta e adevărat, că atunci când vestitul ban Jellacsics s'a pornit cu Croații săi, și Ludovic Kossuth a înțeles, că nu poate avè dela Italia ajutorul așteptat, el nu hesită nici un moment a declara solemn, că Ungaria își separeasă cauza sa de cea a revoluțiunii italiene, cauza maghiară de cea a popoarelor.

Cesare Cantu în „Cronistoria dell'independenza italiana” la pag. 978 a volumului II. scrie, că: „dieta ungară promitea Austriei prin rostul lui Kossuth până la 200 mii de oameni, dacă va fi de lipsă, pentru isgonirea Lombardilor...” (Va urma.)

Foarte adevărat. Și aceasta se explică: Pentru-că de o parte ei trebuiau să recurgă la ori-ce mijloc pentru a slăbi Austria, de altă parte ei au aflat de bine și de folositor a urma și în acest caz principiul pretutidenea cunoscut în politică: „Do ut des”. Atăta e adevărat, că atunci când vestitul ban Jellacsics s'a pornit cu Croații săi, și Ludovic Kossuth a înțeles, că nu poate avè dela Italia ajutorul așteptat, el nu hesită nici un moment a declara solemn, că Ungaria își separeasă cauza sa de cea a revoluțiunii italiene, cauza maghiară de cea a popoarelor.

Cesare Cantu în „Cronistoria dell'independenza italiana” la pag. 978 a volumului II. scrie, că: „dieta ungară promitea Austriei prin rostul lui Kossuth până la 200 mii de oameni, dacă va fi de lipsă, pentru isgonirea Lombardilor...” (Va urma.)

Foarte adevărat. Și aceasta se explică: Pentru-că de o parte ei trebuiau să recurgă la ori-ce mijloc pentru a slăbi Austria, de altă parte ei au aflat de bine și de folositor a urma și în acest caz principiul pretutidenea cunoscut în politică: „Do ut des”. Atăta e adevărat, că atunci când vestitul ban Jellacsics s'a pornit cu Croații săi, și Ludovic Kossuth a înțeles, că nu poate avè dela Italia ajutorul așteptat, el nu hesită nici un moment a declara solemn, că Ungaria își separeasă cauza sa de cea a revoluțiunii italiene, cauza maghiară de cea a popoarelor.

Cesare Cantu în „Cronistoria dell'independenza italiana” la pag. 978 a volumului II. scrie, că: „dieta ungară promitea Austriei prin rostul lui Kossuth până la 200 mii de oameni, dacă va fi de lipsă, pentru isgonirea Lombardilor...” (Va urma.)

Foarte adevărat. Și aceasta se explică: Pentru-că de o parte ei trebuiau să recurgă la ori-ce mijloc pentru a slăbi Austria, de altă parte ei au aflat de bine și de folositor a urma și în acest caz principiul pretutidenea cunoscut în politică: „Do ut des”. Atăta e adevărat, că atunci când vestitul ban Jellacsics s'a pornit cu Croații săi, și Ludovic Kossuth a înțeles, că nu poate avè dela Italia ajutorul așteptat, el nu hesită nici un moment a declara solemn, că Ungaria își separeasă cauza sa de cea a revoluțiunii italiene, cauza maghiară de cea a popoarelor.

Cesare Cantu în „Cronistoria dell'independenza italiana” la pag. 978 a volumului II. scrie, că: „dieta ungară promitea Austriei prin rostul lui Kossuth până la 200 mii de oameni, dacă va fi de lipsă, pentru isgonirea Lombardilor...” (Va urma.)

Foarte adevărat. Și aceasta se explică: Pentru-că de o parte ei trebuiau să recurgă la ori-ce mijloc pentru a slăbi Austria, de altă parte ei au aflat de bine și de folositor a urma și în acest caz principiul pretutidenea cunoscut în politică: „Do ut des”. Atăta e adevărat, că atunci când vestitul ban Jellacsics s'a pornit cu Croații săi, și Ludovic Kossuth a înțeles, că nu poate avè dela Italia ajutorul așteptat, el nu hesită nici un moment a declara solemn, că Ungaria își separeasă cauza sa de cea a revoluțiunii italiene, cauza maghiară de cea a popoarelor.

Cesare Cantu în „Cronistoria dell'independenza italiana” la pag. 978 a volumului II. scrie, că: „dieta ungară promitea Austriei prin rostul lui Kossuth până la 200 mii de oameni, dacă va fi de lipsă, pentru isgonirea Lombardilor...” (Va urma.)

Foarte adevărat. Și aceasta se explică: Pentru-că de o parte ei trebuiau să recurgă la ori-ce mijloc pentru a slăbi Austria, de altă parte ei au aflat de bine și de folositor a urma și în acest caz principiul pretutidenea cunoscut în politică: „Do ut des”. Atăta e adevărat, că atunci când vestitul ban Jellacsics s'a pornit cu Croații săi, și Ludovic Kossuth a înțeles, că nu poate avè dela Italia ajutorul așteptat, el nu hesită nici un moment a declara solemn, că Ungaria își separeasă cauza sa de cea a revoluțiunii italiene, cauza maghiară de cea a popoarelor.

Cesare Cantu în „Cronistoria dell'independenza italiana” la pag. 978 a volumului II. scrie, că: „dieta ungară promitea Austriei prin rostul lui Kossuth până la 200 mii de oameni, dacă va fi de lipsă, pentru isgonirea Lombardilor...” (Va urma.)

Foarte adevărat. Și aceasta se explică: Pentru-că de o parte ei trebuiau să recurgă la ori-ce mijloc pentru a slăbi Austria, de altă parte ei au aflat de bine și de folositor a urma și în acest caz principiul pretutidenea cunoscut în politică: „Do ut des”. Atăta e adevărat, că atunci când vestitul ban Jellacsics s'a pornit cu Croații săi, și Ludovic Kossuth a înțeles, că nu poate avè dela Italia ajutorul așteptat, el nu hesită nici un moment a declara solemn, că Ungaria își separeasă cauza sa de cea a revoluțiunii italiene, cauza maghiară de cea a popoarelor.

Cesare Cantu în „Cronistoria dell'independenza italiana” la pag. 978 a volumului II. scrie, că: „dieta ungară promitea Austriei prin rostul lui Kossuth până la 200 mii de oameni, dacă va fi de lipsă, pentru isgonirea Lombardilor...” (Va urma.)

Foarte adevărat. Și aceasta se explică: Pentru-că de o parte ei trebuiau să recurgă la ori-ce mijloc pentru a slăbi Austria, de altă parte ei au aflat de bine și de folositor a urma și în acest caz principiul pretutidenea cunoscut în politică: „Do ut des”. Atăta e adevărat, că atunci când vestitul ban Jellacsics s'a pornit cu Croații săi, și Ludovic Kossuth a înțeles, că nu poate avè dela Italia ajutorul așteptat, el nu hesită nici un moment a declara solemn, că Ungaria își separeasă cauza sa de cea a revoluțiunii italiene, cauza maghiară de cea a popoarelor.

Cesare Cantu în „Cronistoria dell'independenza italiana” la pag. 978 a volumului II. scrie, că: „dieta ungară promitea Austriei prin rostul lui Kossuth până la 200 mii de oameni, dacă va fi de lipsă, pentru isgonirea Lombardilor...” (Va urma.)

O interesantă schimbare se face însă în sinul tinerimii maghiare. Luptele ce se fac în giurul proiectelor așa numite bisericesti o aduc în continuă ferbere. Pe cînd mai înainte mergeau orbiș cu toții, Jidani și Maghiari, în direcțiunea așa poreclită „liberală”, acum se ivesc tendențe separate, anti-liberale, antisemitice, creștinești.

Unii pornind din principiul curat național încep a exchide pe Jidani, alții pornind din principii religioase se separă de toți așa numiți „liberali”. Aceștia sînt tinerii catolici, cari formează și un cerc separat numit „Szt.-Imre Eglyet”.

La „Egyetem Kôr”, societatea studenților maghiari se resimt mai bine aceste curente. Lupta pentru alegerea comitetului la începutul anului școlastic se face cu un sgomot și cu o patimă mai mare ca ori-și-cînd.

Din această luptă reușesc învingători așa numiți liberali, în marea lor majoritate Jidani și aleg de president pe un Jidan din Arad, care și-a fost maghiarisat numele în „Martos”.

Conflictelor devin din ce în ce mai dese. Deja la prima Noemvrie, la ziua morților, Jidani capătă un vot de blam. Era anume obiceiul, ca la mormintele celor mai frunțași Unguri să se depună câte o cunună și câte un student să țină discurs. Partida dela putere a propus de oratori festivi tot numai Jidani. Maghiarii s'au scandalizat și au propus alți candidați. Acestia au și reușit.

Cu toate acestea în „Egyetem Kôr”, mai ales în comitet ei erau în mare majoritate. Aci s'au hotărît ei să se arete patrioți, și au luat o hotărîre, prin care s'au făcut denunțarea studenților nemaghiari, ai Românilor, Sîrbilor și Slovacilor.

Hotărîrea aceasta s'a prefăcut într'o afacere, care a preocupat mult întreagă tinerimea. Eată cum s'a întemplat lucrul: În ședința sa dela 4 Decemvrie 1894, comitetul societății „Egyet. Kôr”, cum, cum nu, avea la ordinea zilei un punct intitulat „chestiunea naționalităților”. La acest punct ședința societății literare-culturale se preschimbă într'un mic parlament, în care toți Jidanii se jucau de-a politica mare și bombardau cu frase asupra naționalităților „trădătoare de patrie”.

Aceasta probabil în urma unei întâlniri a studenților celor trei naționalități aliate. Rezultatul acestei discuțiuni parlamentare dela „Egyet. Kôr” a fost, că s'a luat următoarea hotărîre:

„Să se aducă la cunoștința poliției, că studenții naționalităților uneltes în contra statului convenind prin diferite localuri, cafele și restaurante, și agitând contra patriei. Poliția să fie rugată ca să pună sub pază specială localurile unde obicnuiesc a conveni acesti studenți”.

Hotărîrea aceasta așa de revoltătoare ne-a scos din răbdare. Era clar înaintea noastră, că aci trebuie făcut ceva. Am convenit în fine a face o remonstrație la rectorul universității, pe care să o subscriem toți studenții români. Remonstrațiunea s'a făcut și la 15 Decemvrie 1894 a fost predată rectorului printr'o deputațiune de doi inși, între cari era și dl Aurel G. Vlad, stud. jurist.

Actul era iscălit numai de 25 inși căci mulți se duseseră pe feriele Crăciunului acasă. Eată o parte din remonstrațiunea studenților români:

„Prin aceasta (hotărîre) ei au vătămât cele mai sfinite legături ale colegialității, au vătămât tradiționala libertate academică, dar' au știrbit în mod simțitor și demnitatea universității atunci, cînd în contra civilor acestei universități învoacă intervenirea poliției, faptele lor le numesc agitațiuni (üzelmek) și localurile, unde se obicnuiesc a umbla, cuburi.

De ce și-au permis ei aceasta? Avut-au basă sau cel mai mic drept să o facă? Chemată este societatea „Egy. Kôr” să se ocupe membrii ei cu politica? și au ei vre-un drept să se facă judecători asupra colegilor universitari, sau să ceară contra lor poliția?

Dar' în fine dat'am noi universitarii români, ansă la aceasta?

Cu conștiința liniștită răspundem: nu! Noi, universitarii români am fost fii fideli ai mamei comune, ai universității. Datorințele ni-le-am implinit conștientios.

Cu colegii noștri am fost în concordie până acum. Le-am dat cinstea cuvenită și, înainte de toate libertatea academică nîcînd n'am vătămăt-o”.

Legile patriei le observăm, dar' tocmai așa ne ținem de datorință a coreșpunde pe deplin și cerințelor, ce ființa noastră de Români ni-le dictează.

Bunăstarea terții totdeauna o avem în vedere; dar' nîcînd nu ne vom uita de speranțele pe cari poporul nostru, în cel mai firesc mod, le leagă de noi.

După toate acestea protestăm în contra nebasatelor calomniilor ale soc. „Egy. Kôr” și le respingem în cel mai energic mod.

Protestăm în contra invecției, că noi ne-am ocupa cu agitațiuni daco-romanistice.

Protestăm în contra acusei, că noi ne-am ocupa cu idei, cari ținesc la atacarea integrității statului.

Protestăm contra procedurii soc. „Egy. Kôr”, care criticînd faptele noastre cere poliție contra noastră.

După aceea magnificul rector este rugat să iee poziție contra acelei hotărîri și să scutească tinerimea română de astfel de atacuri pe viitor.

La 9 Ianuarie 1895, eram citați la rectorul Dr. Fodor, eu și dl Aurel C. Vlad ca cei dintău iscăliți în „protest”. Dl Vlad nu venise încă de acasă, m'am dus deci singur. Rectorul m'a primit foarte afabil și mi-a înmanuat, drept răspuns la protestul nostru, o copie de pe o scrisoare ce a adresat presidentului soc. „Egy. Kôr.”

Prin această scrisoare, cu nrul oficios 863/1894/5, rectorul „reprobă și condamnă” procedura societății, ca contrară statutelor ei, ca necorespunzătoare chemării ideale a universității.

În urma acestora — sfîrșeste rectorul — provoc presidentul, ca în venitor să aibe strict grije, ca asemenea întemplări să nu mai obvină în sinul societății, spre ce imi servește spre liniștire împregiurarea, că conform declarațiunii presidentului acum și membrii societății reprobă cele întemplate”.

Din ultimele cuvinte se vede, că rectorul a chemat la sine pe president, și acela i-a zis, că regretă și ei hotărîrea luată.

Astfel s'a încheiat această afacere, pe care am ținut să o fac cunoscută fiind în strînsă legătură cu convenirea noastră, pentru care Măriorul „Revistei” din Orăștie imi impută „indulcirea”.

(Preținsa „indulcirea”).

În toamna anului 1894 eu m'am dus la universitate numai la 1 Noemvrie. M'am dus dela Timișoara, unde petrecusem vara, ocupat în redacțiunea „Dreptății” dela 15 Iunie începînd, și eram foarte hotărît, ca retrăgîndu-mă dela afaceri politice să mă ocup exclusiv de studii.

Hotărîrea aceasta a rămas hotărîre. Mi-a fost imposibil. Ori-ce afaceri se iviau colegii mă întrebau și mă recercau, și nu puteam refusa.

Prin urmare lucrurile mele au mers ca și mai înainte. Timpul mi-se împărția binisor între universitate și „politica”.

Astfel am ajuns și în pretinsa indulcirea. Într'o zi, nu mai știu sigur care, un tîner amic imi anunță, că o parte a studențimii maghiare caută să se întâlnească și să vorbească cu noi Români, și mă roagă ca să mă interesez și eu de afacere și să vorbesc și eu cu ei.

Ori-cît de mult m'a surprins acest lucru, totuși mi-se părea de necrezut și țin minte, că am zis cătră tînerul prieten: „Dați-mi pace mie; vedeți de faceți d-voastră ce puteți; eu vreau să-mi ved numai de studii”.

În altă zi m'am întâlnit cu altul și... dar' nu voui să povestesc acum.

La timpul seu am scris mai multor prieteni raport despre această afacere, între acestia este și dl Dr. Iuliu Maniu. Îndată-ce a apărut „acusa” lui Mărior, am cerut aceste epistole, și dl Dr. Maniu, care le-a păstrat, mi-le-a și pus la dispoziție.

Sînt scrisori scrise în mare pripă, laconic și pe unele locuri rîu stilisate. Dar' sînt documente, aproape de însuși faptul.

Vou da mai la vale, prima epistolă, despre prima convenie, și voui expune apoi eu, mai detaliat, după-cum imi aduc aminte, întreg discursul convenirilor.

Eată din I. epistolă partea referitoare la afacere:

Budapesta, 10 Decemvrie 1894.

Iubite Iulie!

Acum o mare nouitate! În hipește-ți, că rezolvăm chestiunea naționalităților cu Ungurii cei mai veritabili, cu partida lui Bottlik. Am avut un pour-parleu cu ei și poimîne-seara, Mercuri, avem la Drexler, chambre separé, cină comună cu ei.

Știu, că te vei mira! Eată cum stă lucrul:

Vineri seara am fost la cafea în „Mitsek” cu P. și cu S. (doi studenți români). Pe cale ne-am întîlnit cu doi Sîrbi, între cari și Manoilovic; ei încă au venit cu noi. Ifkovicî deodată ne spune, că opoziția dela „Egyetemi Kôr”, partida lui Bottlik, tot Unguri neași, ar dori să vorbească cu căiva Români, Sîrbi și Slovaci, — să vadă n'am putè face noi o acțiune comună contra Jidanilor, că ei încă s'au scandalizat de hotărîrea, ce acestia au luat față de Români, a adecă să-i pună sub pază polițienească, pe ei, respective localurile unde convin ei: „Mitsek” etc...

Convenirea ar fi fost să fie Sămbătă seara. Ora nu se știa. Sămbătă la amezî (era sîrbătoare) a venit Ifkovicî la „D

Se vor citi discursuri corâspunzătoare...

Ziua a doua, 28 Septembrie, Luni.

- 1. Președintele deschide ședința și...

Invitat la această adunare generală a societății...

Din ședința comitetului, ținută în Brașov...

Iosif Vulcan, Vasile Goldiș, președinte, secretar.

Aforisme politice.

Toate guvernele bune au principii comune...

Mirabeau.

CRONICĂ

Sibiin, 17 Sept. n. 1896.

Înălța vizită la București. În 14 Septembrie n. d. a. s'a ținut un consiliu...

Archimandrit osândit. Din Zimony se scrie...

Lipsă de vagoane la C. F. R. Este aproape o lună...

Rectificare. În cronică: „Școalele române din Brașov”...

Nenorocire pe Rin. La stațiunea Büsingen, nu departe de Schifhausen...

Di St. Velovan, cunoscutul profesor de pedagogie...

Căsătoria Archiducesei Maria Dorothea. Privitor la căsătoria Archiducesei Maria Dorothea...

Bibliografie. A apărut nr. 9 al revistei: „Economia națională”.

Necrolog. Tina Cașolțan născ. Onițiu, cu inima înfrântă de durere...

Telefon între Budapesta și Berlin. Ministrul de comerț Ernest Daniël...

Doliu la Croați. În 14 Septembrie n. a decedat în etate de 72 ani Dr. Matia Mrazović...

Dr. Weigand la noi.

Sălcuia, 15 Septembrie n. Neobisitul profesor, dl Dr. Weigand, după ce și-a terminat cercetările...

Paris, 17 Septembrie. Figaro este de părere, că complotul anarhist na era îndreptat...

Constantinopol, 17 Septembrie nou. Poarta a avisat ieri cu viu graiu pe ambasadori...

Londra, 16 Septembrie n. În reform-club din Liverpool s'a cedit azi o scrisoare...

Londra, 17 Septembrie n. Agitația contra Sultanului merge înainte.

Londra, 17 Septembrie n. Daily Chronicle află din Roma, că pacea între Italia și Abyssinia...

Londra, 17 Septembrie n. Daily Chronicle află din Roma, că pacea între Italia și Abyssinia...

aceea au făcut o excursiune în comuna Fechetu, unde pronunțarea...

După reîntoarcerea dela Fechetu, ilustrul oaspe a mai petrecut în Ciucea...

Înainte de plecare, doamna preoteasă i-a oferit dlui Dr. Weigand — pentru doamna d-sale — niște țesături de casă...

Mai nou.

Ș-ul negru.

Proiectul de lege despre „judicatura curiei”, cel cu ș-ul negru, va ajunge la pertractare în casa magnaților...

Păzământ și gimnasiile noastre.

În comisiunea financiară a dieței s'a discutat ieri bugetul ministerului de instrucțiune publică.

La poziția gimnasiu agentul Păzământ și zis — spune „Magyarország” — „că motivul principal al tendințelor...

Și acest om se dă de apostol al păcii și împăcării, ba azi va fi făcut mare svon la congresul păcii!

SERVICIUL TELEGRAFIC

Bruzela, 16 Septembrie n. După ultimele informațiuni din isvor sigur...

Paris, 17 Septembrie. Figaro este de părere, că complotul anarhist na era îndreptat...

Constantinopol, 17 Septembrie nou. Poarta a avisat ieri cu viu graiu pe ambasadori...

Londra, 16 Septembrie n. În reform-club din Liverpool s'a cedit azi o scrisoare...

Londra, 17 Septembrie n. Agitația contra Sultanului merge înainte.

Londra, 17 Septembrie n. Daily Chronicle află din Roma, că pacea între Italia și Abyssinia...

Londra, 17 Septembrie n. Daily Chronicle află din Roma, că pacea între Italia și Abyssinia...

Bibliografie.

- La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiin, s'afă de vânzare următoarele noutăți musicale:

La comanda de din afară se adaugă pentru portul postal...

În „Editura cărților școlare” din Brașov a apărut: „Istoria patriei”...

Călimdarul siliei.

18 Sept. n. 1896. Iulian: Minunea Arhang. Mihail. Gregorian: Toma Apostolul.

Buletin meteorologic.

Sibiin, 17 Septembrie n. 8 ore dimineața.

Table with 4 columns: Observată, Diferența din presiune, Temperatura după Celsius, Maximul și minimul de temperatură.

Din țeară 15 Sept. n. 7 ore dimineața.

Table with 4 columns: Stațiunile, Presiune atmosferică în mm., Temperatura Celsius, Vântul.

Sosiți în Sibiin.

Hotel „Imperatul Romanilor”. D. Coltofean, proptop din Brețeu...

Sosiți în Sibiin.

Hotel „Meltzer”. I. Prinz din Viena și N. Magdin din Pșac...

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 16 Sept. n. 1896

Table with multiple columns: Săminte, Cămințe, Prețul per 100 chilogr., etc.

Cursul pieții din Sibiin.

Table with 2 columns: Hartie-monetă română, Lire turcești, etc.

Bursa de Budapesta.

Table with 2 columns: Renta de aur ung. 6%, Renta ung. v. c. 4%, etc.

Bursa de Viena.

Table with 2 columns: Renta de aur ung. 6%, Renta ung. v. c. 4%, etc.

Bursa de București.

Table with 2 columns: Din 3 Sept. v. — 4 ore p. m., Renta rom. per 1875 5%, etc.

Pentru redacția și editura responsabil: Andreiu Baltes. Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: V. H. Dressand.

În noua villă

din Walkmühlgasse

(lângă grădina numită mai înainte „Meisterische Garten“) este a se da în chirie dela 1 Octomvrie

O frumoasă locuință în parter

constătoare din 4 camere, verandă, culină etc. cu o parte de grădină.

Informații mai detaliate la K. Bespaletz, str. Oenii 20 sau Heuplatz 4. [2095] 1-3

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu, se află de vânzare:

Cea mai nouă Carte de bucate

bucătăriei

române, franceze, germane și maghiare

cuprinzând rețetele cele mai bune pentru a pregăti în modul cel mai potrivit ori-ce fel de bucate, delicatese sau beuturi gustoase. Se vinde cu preț scăzut (dela 2 fl.) acum numai cu 1 fl. v. a. plus 10 cr. porto (20 cr. recomandată.)

Tocmai a apărut și se află de vânzare la „Tipografia“, soc. pe acțiuni în Sibiu:

CEȘTIUNEA NAȚIONALITĂȚILOR ȘI MODURILE SOLUȚIUNII SALE

ÎN UNGARIA

DE AUREL C. POPOVICI.

Prețul 50 cr. v. a.

cu trimitere postală 55 cr. v. a.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare, cu prețul de 20 cr. broșura:

Die rechtliche Grundlage des Dualismus

Basa de drept a dualismului

de Dr. N. D. cavalier de Preda.

Broșura aceasta, scrisă nemțește și apărută în Viena, este dedicată energicului Dr. Carol Lueger.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare

Portretul domnului

Dr. IOAN RAȚIU.

Cu 50 cr.

TABLOUL

„CONFERENȚEI NAȚIONALE“.

în mărime 33x50 cm.

Cu prețul de fl. 1.60, ear' cu trimiterea prin postă fl. 1.70.

Tabloul condamnaților

în PROCESUL MEMORANDULUI.

Cu 3 fl.

Românii la Dobrițin

12 Noemvrie 1892.

Prețul 1 fl. v. a.

TABLOUL

CONDAMNAȚILOR POLITICI

PENTRU CAUSA ROMÂNĂ.

Prețul 2 fl.

„Tipografia“, societate pe acțiuni, Sibiu

Strada Poplăcii Nr. 15.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

- Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
- Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Pipăruș Pătru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Juocării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Colăoșritul.** Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Filica a noué mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Indărănioul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Blăstēm de mamă.** Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Bunica de Bojena Nēmcová,** tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Isrník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
- Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Din bătrani.** Ghiciri, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Un pețitor îndărătnic.** Novela de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Prietenul meu Vântură-Țeară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Scăpărătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Fata Graului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Strigoialoa.** Dia fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Veoinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Sgărcitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nusolu-împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanu“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Dina-împărăteasă și peana aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanu“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Baba Iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Possoul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 16 cr. sau 30 bani.
- Mica Fadoță.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Rusalin pșonrarul.** Poveste de Nicolae Trimbițoiu. Un exemplar 20 cr. sau 44 bani.
- Roma invinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
- Clara Milici.** Novela de I. Turgheniev. Traducere din limba rusă de Ena. Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Diplomă de onoare.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Diplomă de onoare.

Se recomandă a executa următoarele:

OPURI și BROȘURI

Placate

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE CUNUNIE

Carte și epistole

Circulare și preț-curenturi

Note

Mare deposit de cuverte, cerneală, recușite de scris, ceară de pecetluit etc.

Comande din afară se efectuesc repede.

Bilete de vizită după plac și cerere

Mare deposit de hârtie de scris și concept, precum și hârtie fină de epistole cu plicuri în casete.

EDITURA „TRIBUNEI“ ȘI A „FOII POPORULUI“

Diferite cărți științifice și literare Elegante legate sau broșurate.

Biblioteca populară a „Tribunei“

Dicționar român-german și german-român.

Prețuri foarte moderate.

Strada Poplăcii Nr. 15.

Librărie românească în Sibiu

Strada Poplăcii Nr. 15.